

Ілля ГУЛАЙ

здобувач вищої освіти 1 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 201 «Агрономія»

Науковий керівник:

канд. фіз-мат. наук, доцент Наталія МАРЧУК

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
м. Кам'янець-Подільський

ЦИФРОВІ ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ ЇХ ЗАХИСТУ

Зараз мережею Інтернет користуються близько 70 % українців – саме такі дані наводить дослідження KantarTNS за 2018 рік. Щодня мільйони людей проводять дедалі більше часу в мережі, та чи задумуємося ми про те, що які наші цифрові права порушують у новому віртуальному середовищі?

У широкому сенсі цифрові права – це набір прав кожної людини на доступ до цифрових медіа та на використання комп'ютерів, мобільного зв'язку та інтернету для передачі інформації.

Юрисдикційні питання та екстратериторіальна дія права ніколи не були простими. Але сьогодні є два аспекти, які ускладнюють їх ще більше. Перший – це настання цифрової епохи, яка характеризується великим накопиченням і повсюдним використанням даних, надзвичайним поширенням цифрових інструментів, як у приватній, так і в публічній сферах життя. Другий – зростаюча могутність бізнес-структур, що отримують великий вплив на питання прав людини та можуть визнаватися адресатами відповідних зобов'язань, помножена на взаємопов'язаність і, відповідно, взаємозалежність сучасного світу. Усе це загострює питання здійснення та захисту прав людини у глобальному та цифровому середовищі. [1]

Рада ООН з прав людини ухвалила резолюцію, згідно з якою всі права людини з режиму офлайн однаковою мірою повинні застосовуватись і онлайн [2].

Дані моніторингу порушення цифрових прав в Україні, що проводився ГО «Платформа прав людини» за підтримки CounterpartInternational у червні цього року відкривають нам завісу таких порушень [3]:

- 1) Одним із способів обмеження цифрових прав людини є нав'язування їй непотрібних цифрових послуг, наприклад спаму;
- 2) Заблоковано 240 веб-сайтів в Україні, до яких немає доступу у користувачів Інтернету;
- 3) Поширення користувачами соціальної мережі «Фейсбук» фотографій бюлетенів із результатами голосування;
- 4) Збір та поширення конфіденційної інформації про абонентів оператором мобільного зв'язку, зокрема, про регулярність його візитів до лікаря, його спосіб життя, звички, рівень доходів тощо;

5) Надання надмірного і непропорційного доступу до інформації про споживача послуг з доступу до Інтернету на підставі рішення суду.

Отже, основною проблемою захисту цифрових прав людини є те, що особа навіть не усвідомлює, що її права порушують, тому вона не звертається у відповідні інстанції для їх захисту.

Список використаних джерел

1. Разметаєва Ю. С. Цифрові права людини та проблеми екстратериторіальності в їх захисті. // Право та державне управління. – 2020. – № 4 (34). – С. 18–23.
2. Резолюція «Сприяння, захист і реалізація прав людини в інтернеті»: за станом на 27 черв. 2016 р. / Рада ООН з прав людини. – Офіц. вид. – Нью-Йорк.
3. Степанова О. 5 випадків коли Ви не здогадувалися, що ваші цифрові права порушуються [Електронний ресурс] / О. Степанова, О. Бурмагін, Л. Опришко, О. Карпенко-Вдовенко та інші. – Режим доступу: <https://www.ppl.org.ua/5-vipadkiv-koli-vi-ne-zdogadualisya-shho-vashi-cifrovi-prava-porushuyutsya.html>
4. KantarTNS представила дослідження інтернет-аудиторії України [Електронний ресурс] / – Режим доступу: <https://www.ppl.org.ua/5-vipadkiv-koli-vi-ne-zdogadualisya-shho-vashi-cifrovi-prava-porushuyutsya.html>

Ілля ДЕРЕВЕНКО

здобувач вищої освіти 1 курсу ОС «Бакалавр»
спеціальності 126 «Інформаційні системи і технології»

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент Ірина МУШЕНИК

Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

м. Кам'янець-Подільський

РЕТРОСПЕКТИВА РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ У ПРОЦЕСАХ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДЕРЖАВИ

Нині держава через спеціально створені нею органи управління здійснює адміністративно-організаційне управління в інформаційній сфері, причому інституційне середовище формування та реалізації інформаційної політики в Україні представляє собою досить складну, розгалужену, подекуди навіть розпорошену багаторівневу систему, яка, з одного боку, характеризується єдиним загальним спрямуванням за функціональною ознакою, з іншого ж, розподіляється з урахуванням специфіки її складових на окремі сфери з визначенням певного суб'єкта державного регулювання, функціональні повноваження кожного з яких однак є досить широкими та інколи дублюють одне одного [2].

Відмінною рисою новітньої епохи (період здобуття Україною незалежності) є застосування комплексного підходу, заснованого на підтримці балансу інтересів держави, суспільства, підприємницьких кіл і окремої особистості. У цьому процесі провідна координуюча роль відведена державі як органу, здатного виразити і забезпечити захист інтересів усього суспільства [1].